

WESOŁA CZTERNASTKA

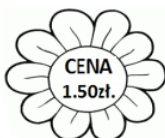

gazetka szkolna

PAŹDZIERNIK 2015 r.
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 14
W ZIELONEJ GÓRZE

W JESIENNYM WYDANIU GAZETKI SZKOLNEJ:

- **JUŻ JESIEŃ...**
Jesienne metody na chłody!
- **AKTUALNOŚCI-**
Już za chwilę...
Halloween, Andrzejkki...
- **POLECAMY -**
Książek świat...
- **Świetlicowe wieści...**
AKCJA—PSU NA BUDE!
- **TO MY—nasza redakcja**
- **Wesołe gotowanie,**
Kramik z pomysłami..
zagadki, konkursy,
kolorowanki...

ZOSTATNEJ CHWILI

Dlaczego jesienią liście zmieniają barwę?

Zielony barwnik liści powstaje w wyniku działania promieni słonecznych. Gdy zbliża się zima i słońce świeci krócej, powstaje go dużo mniej. Wówczas główną rolę w tworzeniu barwy liścia zaczynają odgrywać inne barwniki, np., żółte lub pomarańczowe.

Dlaczego drzewa zrzucają liście?

Drzewa zrzucają liście, aby nie tracić przez nie wody w czasie zimy. Sygnałem do zrzucenia liści jest dla drzew długość dnia. Gdy jesienią dni stają się krótsze, między liściem a gałązką drzewa tworzy się przegroda, która sprawia, że do liścia przestaje dopływać woda. Liść usycha i przy podmuchu wiatru odpada od gałęzi.

Dlaczego ptaki odlatują na zimę do ciepłych krajów?

Główną przyczyną ptasich odlotów jest brak możliwości zdobycia pokarmu. Owady czy pająki, którymi żywi się wiele ptaków, na czas zimy ukrywają się w swoje kryjówki. Brakuje także nasion i owoców. Dlatego tak ważne jest dokarmianie tych ptaków, które zostają w Polsce.

Skąd ptaki wiedzą, że czas już odlatywać do ciepłych krajów?

Na decyzję o terminie odlotu ptaków wpływa brak możliwości zdobywania pokarmu i niska temperatura powietrza. Jednak największą rolę odgrywa najprawdopodobniej długość dnia. Im bliżej zimy, tym dni stają się krótsze. Zmiany te ptaki odczytują podobnie, jak my kalendarz.

Ula Kacprzak

23 września - pierwszy dzień jesieni!

Źródło treści: .bryk.pl

Obrazek: <http://przedszkole-bialybor.przedszkolowo.pl/publikacja/20079/jesienne-zabawy-w-ogrodzie-przedszkolnym-grupa-iii- s.1>

W ZDROWYM CIELE ZDROWY DUCH!

**ZDROWIE JESIENIĄ - WAŻNE RADY!
WYWIAD Z PANEM
KRZYSZTOFEM LACZKOWSKIM**

- ☺ **Jak zdrowo się odżywiać?**
Należy jeść małe porcje, ale 5 razy dziennie.
- ☺ **Jakie poleca Pan ćwiczenia poranne?**
Przed zajęciami w szkole warto urządzić sobie zabawy biegowe (oczywiście w bezpiecznym miejscu).
- ☺ **Czy dzieci chętnie biorą udział w zajęciach wychowania fizycznego?**
Uważam, że bardzo, bardzo, bardzo!!!
- ☺ **Gdzie najchętniej udziela Pan zajęć wychowania fizycznego i dlaczego?**
Bardzo lubię prowadzić zajęcia na dworze, najchętniej, gdy świeci słońce.
- ☺ **Co uczniowie najbardziej lubią robić na zajęciach, które Pan prowadzi?**
Myślę, że moi uczniowie najbardziej lubią brać udział w grach zespołowych.
- ☺ **Ile godzin Pan ćwiczy w ciągu tygodnia?**
Ćwiczę 6 godzin w tygodniu.
- ☺ **Jakiej rady na zdrowie może Pan udzielić czytelnikom "Wesołej Czternastki"?**
Sporo się ruszać i zawsze robić to, co się lubi!

**Zuzia Czyżewska
Julia Adamus
Laura Borek**

ANDRZEJKI TUŻ TUŻ

Andrzejki – wieczór wróżb odprowadzanych w nocy z 29 na 30 listopada, w wigilię świętego Andrzeja. Dzień ten przypada na końcu lub na początku roku liturgicznego. Andrzejki są specjalną okazją do zorganizowania ostatnich hucznych zabaw, przed rozpoczynającym się adwentem. Kiedyś wróżby andrzejkowe przeznaczone były dla niezamężnych dziewcząt (męskim odpowiednikiem andrzejek były katarzynki). Początkowo andrzejki traktowano bardzo poważnie, a wróżby odprowadziano w samotności. W późniejszych czasach przybrały formę zbiorową, organizowaną w grupach rówieśniczych panien na wydaniu. Współcześnie przekształciły się w niezobowiązującą zabawę gromadzącą młodzież obojga płci.

HOKUS-POKUS... WOSKU LANIE — CO MA STAĆ SIĘ, NIECH SIĘ STANIE!

Nasza propozycja na wróżbę, którą możecie przeprowadzić nie tylko w szkole, ale i w domu:

WRÓŻBA Z KOLORAMI

Ze szklanego naczynia uczestnicy zabawy losują jeden z kolorowych kartoników. Po wylosowaniu odczytujemy wróżbę.

Kolor zielony - spełnią się Twoje marzenia.

Kolor szary - smutek.

Kolor fioletowy - czeka Cię kłótnia z bliską osobą.

Kolor żółty - uważaj - zazdroścza Ci sukcesów.

Kolor biały - szczęście.

Kolor czerwony - jesteś lubianą osobą.

Kolor czarny - pech.

Kolor niebieski - powodzenie.

Milena Kardas

31st October is Halloween,

Halloween is the day before 'All Saints' Day' and it's very old festival. Children dress up in costumes like witches or ghosts and they go from house to house. They knock at the door and say 'trick or treat'. A 'trick' is a bad joke and a 'treat' is chocolate or sweets.

A Halloween tradition is the **Jack O'Lantern**.

This is a pumpkin with a face and a candle in it.

How to make it?

1. Cut the pumpkin.
2. Take out the contents.
3. Cut a scary face in the pumpkin.
4. Put a candle in the pumpkin.

Name _____

Halloween Words – Fill in the Vowels

Look at each Halloween picture and fill in the missing vowels for each Halloween word.

 c _ t	 w _ tch
 c _ ndy	 gh _ st
 p _ mpk _ n	 sk _ l _ t _ n
 sp _ d _ r	 sk _ ll

Halloween Worksheets | © Copyright AllKidsNetwork.com | www.allkidsnetwork.com

GLOSSARY

'All Saints' Day' - 'Dzień Wszystkich Świętych' festival - święto
 dress up - przebierać się
 witch - czarownica
 ghost - duch
 knock - pukać
 joke - psikus

Jagoda Tomaszek
Julia Kurowiak

ODPOWIADAMY

Jesienny ubiór

Kiedy mama wychodziła z domu, powiedziała do Tomka:
- Tomku, jeżeli będziesz wychodził o godzinie 11.00 do Grzesia, pamiętaj, żeby założyć na siebie ciepłą kurtkę, grubą czapkę i kalosze.

- Dobrze, mamo – powiedział Tomek.

Kiedy nadeszła godzina 11.00, Tomek stwierdził, że jest ciepło. Wyszedł w rozpiętej kurtce i bez czapki. Później bawił się z Grzesiem w kałużach.

Kiedy Tomek przyszedł do domu, zastał tam mamę, która zapytała go, czy był ubrany tak, jak mu kazała. Tomek odpowiedział, że nie.

Nazajutrz, kiedy Tomek schodził na dół, żeby zjeść śniadanie, zobaczyła go siostra Zosia i zapytała, czy dobrze się czuje. Odpowiedział, że nie bardzo. Bolała go głowa i miał katar. Mama zmierzyła mu temperaturę i powiedziała, że ma 38 stopni gorączki i musi zostać dzisiaj w domu.

Tomek wiedział, że to było spowodowane tym, iż źle się ubrał. Obiecał sobie, że już nigdy tak nie postąpi. A morał z tego taki, że w jesienną porę należy się cieplej ubierać.

Róża Urbańska

Jeśli lubisz pisać opowiadania, wiersze i chciałbyś, aby Twoja poezja ukazała się w naszej gazecie, to serdecznie zapraszamy do kontaktu z nami!

JESIENNE ZAGADKI

**Laury Borek
i Julki Adamus**

Wpisz rozwiązanie w miejsce kropek :)

Co to za pani, w złocie, w czerwieni,
sady pomaluje, lasy przemieni,
a gdy odejdzie gdzieś w obce kraje,
śnieżna zawieja po niej zostaje.
.....

Choć przytulne ma mieszkanie,
na zimę futro zmienia.
Żaden orzech nie jest dla niej
trudny do zgryzienia.
.....

Wiosną w zieleń wplotła
białych kwiatów liście.
Teraz ma korale,
a zgubiła liście.
.....

Kiedy rośnie – to się zieleni.
Kiedy spada – złotem się mieni.
.....

To miesiąc smutny taki,
bo odleciały już ptaki,
i liść ostatni już opadł.
Ten miesiąc zwie się.....
.....

Co roku drzewa, stroją się w ich zieleń.
Co roku jesień, ziemię nimi ścielę.
Wiszą na drzewach wiosną i latem
Ale jesienią ulatują z wiatrem.
.....

Co to jest? Odgadnij!
Leci tylko w dół.
Jest tylko na dworze.
Suchy być nie może.
.....

Mieszkam w zielonej łupinie
Lecz mi się nudzi– więc,
brązowe wkładam ubranie,
by spaść na ziemię jesienią bęc .
.....

**DLA PIERWSZYCH TRZECH OSÓB, KTÓRE POPRAWNIE
ROZWIĄŻĄ ZAGADKI, PRZEWIDZIANE SĄ NAGRODY.
PO ICH ODBIÓR ZAPRASZAMY DO SALI 17!!!**

KRAMIK Z POMYSŁAMI

z pamiętnika młodego chemika

Niewidzialny atrament

1. Potrzebne ci będą : papier (nie może być zbyt cienki, ani zbyt gruby,) mleko (najlepiej tłuste) lub sok z cytryny, piórko lub patyczek do pisania, ewentualnie cienki pędzelek.
2. Sokiem z cytryny napisz na papierze tekst lub zrób rysunek. Możesz też pisać mlekiem lub zmieszać mleko z sokiem z cytryny, pół na pół. Do pisania wykorzystaj patyczek, piórko lub pędzelek. Początkowo litery będą błyszczeć w świetle. Jednak szybko wyschną i napis stanie się niewidoczny. Poczekać, aż papier wyschnie.
3. Kiedy papier będzie już suchy, należy go włożyć do nagrzanego piekarnika. Po wyjęciu zobaczysz napisany tekst. Można też kartkę przeprosować gorącym żelazkiem. Trzeba jednak podłożyć papier pod jakiś materiał i prasować bardzo ostrożnie.

Czego boi się ogień?

1. Potrzebne ci będą : dwie szklanki, zapalka, tabletkę musującą (np. wapno), przykrycia na szklanki (np. spodki).
2. Do szklanek wlej wodę do wysokości 1/5 pojemności.
3. Do jednej ze szklanek wrzuć tabletkę musującą i natychmiast nakryj obie szklanki.
4. Odkryj szklankę, w której była czysta woda . Zobacz, czy paląca się zapalka zgaśnie w tej szklance. Gdy woda w drugiej szklance przestanie musować, odkryj szklankę. Natychmiast zobacz, czy paląca się zapalka zgaśnie w tej szklance. Zaobserwujesz, że w pierwszej szklance zapalka się pali, a w drugiej zaraz gaśnie.

Ania Domagała

WESOŁE GOTOWANIE

DLA KAŻDEGO COŚ PYSZNEGO
- ZDROWEGO I SMACZNEGO ☺

POLECAM PROSTY PRZEPIS NA...

Owocowe łożeczki!!!

LISTA ZAKUPÓW:

- kilka gruszek,
- jabłko,
- pomarańcza,
- banan,
- sok z cytryny,
- kilka łyżek miodu,
- listki mięty

WYKONANIE:

Umyj i przekrój gruszki. Następnie wydrąż z nich środek, umyj inne owoce i posiekaj w drobną kostkę. Możesz do tego użyć owoców z listy lub swoich ulubionych. Przełóż pokrojone owoce do gruszek. Wyciśnięty sok z cytryny wymieszaj z miodem i polej tym owoce. Łożeczki będą dodatkowo pięknie wyglądały i pachniały, jeśli udekorujesz je listkami mięty.

Konkurs!

Smacznego!
Michalina Krupa

Niełatwe słówka prosto z kuchni:

- cedzak, szumówka, nabierka....

Jeśli potrafisz wyjaśnić te trudne słowa, zgłoś się do autorki artykułu (sala 14). Ten kto pierwszy udzieli prawidłowego wyjaśnienia wygra nagrodę!

Obrazek - źródło:

http://www.niam.pl/riimages/crop/600/450/files/images/PRODUCT/BACKUP/52919475114_upqzjwxrtqjgcctfjpu.jpg

Książek świat

Sprytny, dowcipny i śmieszny - taki jest właśnie bohater książek z serii o **Koszmarnym Karolku**.

„Koszmarny Karolek” to książka dla sprytnych dzieci i dla tych, które lubią przeżywać śmieszne przygody. Ta książka na pewno Was rozśmieszy. Naprawdę polecam te książkę!

Róża Urbańska

Kto z nas nie zna **Małego Księcia**, jego wymagającej Róży i planety o trzech wulkanach? Jeśli na rysunku w tej skrzynce powyżej widzisz baranka, to znaczy, że możesz zostać jego przyjacielem.

Narysujesz mu baranka?

Ponadczasowa opowieść z nowymi pięknymi ilustracjami. W kinach również warta obejrzenia ekranizacja - film animowany!

POLECAMY!

źródło opisu: <http://www.znak.com.pl/>
źródło okładki: <http://www.znak.com.pl/>

WERONIKA O PRZYRODZIE

Nieopierzeni lotnicy, czyli....

Zwierzęta na spadochronach ☺

W powietrzu spotkać można najrozmaitsze zwierzęta. Większość z nich nie umie aktywnie latać, porusza się lotem ślizgowym. Niektóre jaszczurki potrafią powoli opadać dzięki specjalnym błonom. Mogą one być rozpięte na specjalnie wydłużonych żebrach.

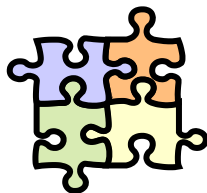
Gekon faldoskóry, zawdzięcza swą nazwę położonym po bokach ciała i między palcami fałdom skórnym. Po rozłożeniu tworzą one powierzchnię lotną, pozwalającą zwierzęciu przenosić się lotem ślizgowym z drzewa na drzewo.

Niektóre gatunki z rodziny żab latających mają płaty skóry rozpięte między niezwykle długimi palcami. Kiedy żaba, skacząc z dużej wysokości, rozczapierza palce, stają się one małymi spadochronami.

Weronika Medyńska

ŚWIETLICOWE WIEŚCI

CZYLI... CO NOWEGO W ŚWIETLICY?

WYWIAD Z PANIĄ MARYSIA CHOJNACKĄ!

1. OD JAK DAWNA PRACUJE PANI W NASZEJ ŚWIETLICY?

Pracuje w świetlicy od połowy marca tego roku.

2. CZY LUBI PANI TE PRACĘ I JEŚLI TAK, TO DLACZEGO?

Bardzo lubię tę pracę, ponieważ praca z dziećmi sprawia mi przyjemność.

3. CZY NIE PRZESZKADZA PANI PANUJĄCY TU HAŁAS?

Czasami trochę tak, ale przecież nie zawsze jest głośno.

4. CZY LUBI PANI DZIECI?

Tak, bardzo lubię dzieci!

5. JAKIE GRY I ZABAWY PANI LUBI?

Lubię różnego rodzaju zabawy ruchowe przy muzyce, grę w szachy i karty.

6. JAKIE ZAJĘCIA PANI PROWADZI? W JAKICH SEKCJACH MOGA BRAĆ UDZIAŁ DZIECI W TYM ROKU SZKOLNYM I KTO JE PROWADZI?

Prowadzę sekcję języka francuskiego, podczas której uczymy się tego języka poprzez zabawę. Dzieci mogą brać udział również w innych sekcjach. Pani Marta i Pani Aneta prowadzą sekcję ekologiczną, pani Ola prowadzi plastyczną, Pani Ula prowadzi sekcję gier i zabaw logicznych, Pani Ania - praktyczno-techniczną a pani Alicja i Pani Bogusia – czytelniczną

7. CO NOWEGO WYDARZYŁO SIĘ W ŚWIETLICY W OSTATNIM CZASIE?

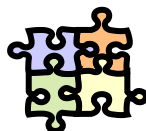
Z okazji Dnia Nauczyciela odbył się konkurs „Wychowawca też był dzieckiem”.

8. JAK NAZYWAJĄ SIĘ NOWE PANIĘ, KTÓRE PRACUJĄ W ŚWIETLICY I JAKIE ZAJĘCIA ONE PROWADZĄ?

Mamy dwie nowe Panie – Panią Anię, która uczy w naszej szkole informatyki oraz prowadzi sekcję praktyczno-techniczną w świetlicy oraz Panią Ulę, która prowadzi sekcję zabaw i gier logicznych.

Julia Osuch

Październik miesiącem dobroci dla zwierząt...

„Nie ma magazynów z przyjaciółmi” – powiedział lis do Małego Księcia.

Jest za to wiele biednych, niekochanych psów i kotów w Schronisku Bezdomnych Zwierząt w Zielonej Górze, które szukają nowego domu, oraz pomocy. Nasza świetlica — jak co roku, włącza się do kolejnej edycji — XII akcji pt. „PSU NA BUDE” zbierania karmy i akcesoriów potrzebnych zwierzętom w Schronisku.

Szkoła, która zbierze najwięcej darów, otrzyma tytuł „Zwierzoluba 2015”!

Apelujemy o:

- karmę moką (puszki) dla psów i kotów,
- karmę suchą drobną dla psów małych ras,
- karmę typu junior dla psów i kotów i moką Frolic,
- grube i długie smycze, solidne obroże i szelki,
- kagańce,
- koce (nie zbieramy puchowych kołder, ani poduszek),
- piłki tenisowe i zabawki dla kotów (nie zbieramy pluszaków),
- miseczki,
- kuwety.

**AKCJA TRWA
DO 30.11.!!!**

ZAPRASZAMY DO ŚWIETLICY!!!

TO MY... NASZA REDAKCJA

Nowy rok, nowe wyzwania :) Z przyjemnością informujemy, że grono czternastkowych redaktorów powiększyło się! Do wspólnej zabawy i pracy nad naszą gazetką w tym roku szkolnym przyłączyły się uczennice klasy III c - Ania, Anita, Julia, Ula, Michalina, Zuzia i Weronika.

UWAGA KONKURS!!!

W ubiegłym roku odbył się konkurs na tytuł naszej gazetki. W bieżącym roku zapraszamy do **konkursu na LOGO !**

Logo może być owocem pracy indywidualnej lub grupowej!

Życzymy dobrej zabawy i ciekawych pomysłów :)

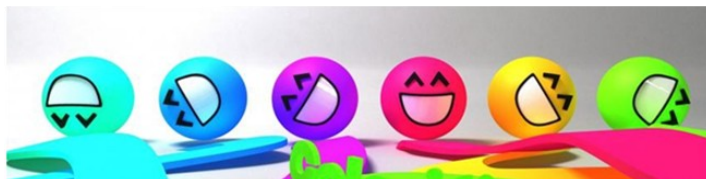
NAGRODA DLA ZWYCIĘZCY CZEKA!!!

Swoje propozycje prosimy przesyłać na adres opiekuna gazetki:

sp14.j.kramarek@gmail.com

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

HUMOREK

Pani pyta się Kasi:

- Kasiu, co to jest litr?
- To samo co kilogram, tylko na mokro.

Na lekcji geografii nauczyciel pyta Michała:

- Gdzie leży Kuba?
- Na to Michał
- Kuba leży w domu, ma grypę.

Kasia po powrocie ze szkoły:

- Mamusiu, mogę iść się pobawić?
- Z tą dziurą w rajstopach?
- Nie... z tą Jolą z drugiego piętra.

Podczas przerwy siedzi dwóch uczniów:

- Wiesz, czasem ogarnia mnie wielka ochota, żeby się pouczyć..
- I co wtedy robisz?
- Czekam, aż mi przyjdzie.

- Synku, przed godziną w szafce były dwa ciastka, teraz jest tylko jedno. Jak to się stało?

- To nie moja wina. Było ciemno, nie widziałem tego drugiego.

- Mamusiu, spełniliśmy dziś we trzech z kolegami dobry uczynek. Przeprowadziliśmy staruszkę przez ulicę.

- To bardzo ładnie z waszej strony, ale dlaczego aż we trzech?
- Bo stawiała opór.

Pani pyta się dzieci na lekcji, jakie znają ssaki. Zgłasza się Ania:

- Żyrafa.

Potem zgłasza się Jasiu i mówi:

- Toperz.
- Jasiu!!! Mówi się nietoperz.

Na to Jasiu:

- Jak nietoperz, to nie wiem.

Laura Ochal
Maria Małecka

Źródło: <http://www.kolorowanki24.com/jesien.html>

Anita Misterkiewicz

Redakcja:

Klasa III c - Z. Czyżewska, A. Domagała, A. Misterkiewicz, J. Osuch,
R. Urbańska, U. Kacprzak, W. Medyńska, M. Krupa.

Klasa IV c - J. Kurowiak, M. Kardas, J. Tomaszek, J. Adamus, L. Borek,
M. Małecka, L. Ochal.

Opiekun gazetki: Jagoda Kramarek